

**SBCM
Benchmark
MTO-SW 2020-2022**

SBCM
A&O-fonds SW

SBCM Benchmark MTO-SW 2020-2022

SBCM stelt jaarlijks een landelijke benchmarkrapportage op over de vraag hoe medewerkers van sociale werkbedrijven hun werk en werkomgeving beleven.

Hiervoor worden de medewerkersonderzoeken van de afzonderlijke SW-bedrijven van de afgelopen drie jaar op een rij gezet. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd door de bureaus MarketResponse en Effectory.

De reden dat de benchmark wordt gebaseerd op de onderzoeken van de afgelopen drie jaren is omdat de kwaliteitscode van Cedris voorschrijft dat elk SW-bedrijf minimaal 1x per 3 jaar de medewerkersbeleving onderzoekt. De benchmark MTO-SW geeft SW-bedrijven inzage in de tevredenheid en de betrokkenheid van medewerkers en welke werkaspecten van belang zijn om deze te vergroten. Met de resultaten kun je bijvoorbeeld een dialoog starten over werk, persoonlijke ontwikkeling en doorstroom binnen en buiten het SW-bedrijf.

Voor de medewerkersonderzoeken per organisatie leggen de onderzoekers minimaal de 11 standaard MTO-SBCM-stellingen voor aan de SW-bedrijven. De 11 stellingen gaan over de thema's algemene werktevredenheid, tevredenheid over de leidinggevende, de werkplek en de organisatie. Daarnaast vragen SW-bedrijven voor hun eigen bedrijf meestal nog meer onderwerpen uit zoals zoals bijvoorbeeld over bejegening. Vanwege de grote diversiteit in onderwerpen en vragen worden deze niet meegenomen in de benchmark.

In de afgelopen drie jaar hebben 25 SW-bedrijven* meegedaan aan dit benchmarkonderzoek:

AM match, DCW, De Schoonmaak Coöperatie, Diamant-groep, Ferm Werk, lederz, IW4, KempenPlus, Laborijn, Orionis Walcheren, Pantar, Patijnenburg, Promen, Reestmond, Scalabor, Spaarne Werkt, Stichtingen Werkprojecten Oldenzaal en Losser, Stroomopwaarts MVS, Tomingroep, Weener XL, Werkbedrijf Rijk van Nijmegen, Werkkracht, WerkSaam Westfriesland, WSD, WSP Parkstad.

In totaal zijn 25.068 medewerkers uitgenodigd om aan het medewerkersonderzoek deel te nemen. 12.323 hebben hier gehoor aan gegeven. Dit is een responspercentage van 49%. Binnen dit benchmarkonderzoek wordt een onderscheid gemaakt tussen staf/leidinggevenden, beschut binnen, groepsdetachering en individuele detachering. Al deze groepen worden meegenomen als we naar de totaalscores van de branche kijken.

* Van de ongeveer 100 bedrijven. Niet ieder bedrijf voert iedere drie jaar een MTO uit, sommige bedrijven maken geen gebruik van de 11 standaard SBCM MTO stellingen en sommige bedrijven voeren het MTO zelf uit of maken gebruik van een ander onderzoeksbureau.

Berekening van de scores

De medewerkers geven hun antwoorden op een vijfpuntschaal die loopt van helemaal mee eens tot helemaal mee oneens. Elk gegeven antwoord heeft een waarde. Het gemiddelde van die antwoordwaardes is de score per vraag. De waardes die we in de benchmark hanteren zijn:

Antwoordcategorie	Waarde
Helemaal mee eens	10
Mee eens	7,5
Niet mee eens / niet mee oneens	5
Mee oneens	2,5
Helemaal mee oneens	0

Benchmark totaalniveau

Om de uitkomsten van de SW-bedrijven te kunnen vergelijken zetten we de scores af tegen de Benchmark Nederland (BM). In deze benchmark zijn alle sectoren en bedrijven van Nederland meegenomen, inclusief de SW-organisaties. Deze benchmark geeft weer hoe medewerkers binnen Nederland hun werk ervaren. Hierna de opvallendste uitkomsten van de periode 2020 - 2022.

In vergelijking met de benchmark Nederland scoort de SW regelmatig gelijk en soms wat hoger. Alleen bij de twee vragen over de leidinggevenden scoort de benchmark Nederland iets hoger dan de SW en bij de stelling 'ik vind het leuk om te gaan werken' is de score van de benchmark Nederland 0,5 hoger.

Ten opzichte van 2021 is het beeld niet veranderd. De score op de 11 stellingen is bij de benchmark Nederland over nagenoeg de hele linie licht gedaald – gemiddeld 0,1 – terwijl de SW-scores licht zijn gestegen, maximaal 0,1.

Tabel Totaalniveau

Stelling	SW-organisatie	Benchmark Nederland
Ik ben blij met mijn werk	7,9	7,4
Ik vind het leuk om te gaan werken	7,8	8,3
Ik ben tevreden over de plek waar ik werk (mijn werkplek)	7,6	6,8
Ik ben tevreden over de spullen (materialen) waarmee ik werk	7,1	7,2
Ik heb leuke collega's	8,0	7,8
Ik kan goed met mijn collega's samenwerken	8,1	7,7
Ik ben blij met mijn leidinggevende	7,7	7,5
Mijn leidinggevende helpt mij bij mijn werk	7,3	7,4
Mijn leidinggevende vertelt het mij als er iets verandert op mijn werk	7,4	7,7
Ik mag nieuwe dingen leren op mijn werk	7,1	7,1
Ik vind het leuk om bij <Organisatie> te werken	7,5	7,2

Algemene tevredenheid met het werk

De algemene werktevredenheid, gebaseerd op de scores van blij met het werk, tevreden over de werkplek en de samenwerking met collega's, scoort bij SW-bedrijven respectievelijk vier, negen en vier tiende hoger dan de Benchmark Nederland: respectievelijk een 7,9 een 7,6 en een 8,1.

Tabel Algemene tevredenheid met het werk

Stelling	SW-organisatie	Benchmark Nederland
Ik ben blij met mijn werk	7,9	7,4
Ik ben tevreden over de plek waar ik werk (mijn werkplek)	7,6	6,8
Ik kan goed met mijn collega's samenwerken	8,1	7,7

De rol van de leidinggevende

Een belangrijk onderdeel in werkbeleving is de rol van de leidinggevendenden. Voor de benchmark zijn drie vragen over de rol van de leidinggevendenden gesteld. Op de vragen hulp bij het werk en informatieverstrekking over veranderingen van het werk - scoort benchmark Nederland een tot drie tiende hoger. Wel is SW-medewerker blijer met zijn leidinggevende: twee tiende.

Als we kijken naar de cijfers van de MTO-SW 2022 in vergelijking met de Benchmark van 2021 zien we dat SW-medewerkers een tiende blijer zijn met hun leidinggevende dan in 2021, namelijk een 7,7. Bij andere vragen over de leidinggevende zien we een eenzelfde beeld:

hulp bij het werk is met een tiende gestegen naar 7,3 en informeren over veranderingen op het werk met een tiende naar 7,4. Over het algemeen is de tevredenheid over de leidinggevendenden in de SW-branche dus licht gestegen. Over de langere termijn is het beeld ook positief: ten opzichte van 2018 is de score over de drie vragen gemiddeld licht positief gestegen (minder dan twee tiende).

De Benchmark Nederland laat een wisselend beeld zien t.o.v. vorig jaar: blij met de leidinggevende is twee tiende gedaald naar 7,5. De scores op hulp bij het werk en informeren over veranderingen op het werk zijn respectievelijk gelijk gebleven en gestegen: een 7,4 en 7,7.

Tabel *Tevredenheid over leidinggevende*

Stelling	SW-organisatie	Benchmark Nederland
Ik ben blij met mijn leidinggevende	7,7	7,5
Mijn leidinggevende helpt mij bij mijn werk	7,3	7,4
Mijn leidinggevende vertelt het mij als er iets verandert op mijn werk	7,4	7,7

Over het algemeen is de tevredenheid voor de leidinggevende in de SW in 2022 net wat lager dan de Benchmark Nederland. Eenzelfde beeld als in 2021.

De werkplek

Een onderdeel van werkbeleving is de vraag of de werkplek en de werkmaterialen voldoen in de ogen van medewerkers. Op de vraag 'Ik ben tevreden over de plek waar ik werk' scoort de SW-branche fors hoger dan gemiddeld in Nederland (7,6 respectievelijk 6,8). Daarbij moet worden opgemerkt dat de benchmark Nederland in de afgelopen jaren op deze vraag altijd lager scoorde dan de SW. De SW-branche is op deze vraag de afgelopen jaren gelijk gebleven en het laatste jaar zelfs gestegen.

Bij de vragen over werkmaterialen is de score van de SW-branche een fractie lager dan de Benchmark Nederland: een 7,1 voor de SW en 7,2 voor Nederland. Over de afgelopen jaren is deze score bij de SW gelijk gebleven en bij de Benchmark Nederland licht gestegen (was in 2018 een 7,0).

De organisatie

De stelling 'ik vind het leuk om bij bedrijf x te werken' scoort bij de SW een 7,5; gelijk aan de scores in 2021. Daarmee laten medewerkers van SW-bedrijven zien dat zij tevreden zijn over het bedrijf waar zij werken. De benchmark Nederland van dit jaar scoort op deze vraag een 7,2, een daling met een tiende ten opzichte van 2021. Over de langere termijn laten zowel de SW als Benchmark Nederland een licht positieve ontwikkeling zien.

Conclusie

De resultaten laten ook in 2022 een hoge tevredenheid zien van medewerkers van SW-bedrijven. Op de vlakken als collega's, blij met het werk en de organisatie waar men werkt scoort de branche hoger dan de Benchmark Nederland. Op andere vragen is de tevredenheid minder dan de Benchmark Nederland. Opvallend is dat de SW op de vraag 'Ik ben tevreden op de plek waar ik werk' zeven tiende hoger scoort dan de Benchmark Nederland. Overigens eenzelfde beeld als vorig jaar.

Tabel Vergelijking SW - Benchmark Nederland

Stelling	SW-organisatie	Benchmark Nederland
Ik ben blij met mijn werk	7,9	7,4
Ik vind het leuk om te gaan werken	7,8	8,3
Ik ben tevreden over de plek waar ik werk (mijn werkplek)	7,6	6,8
Ik ben tevreden over de spullen (materialen) waarmee ik werk	7,1	7,2
Ik heb leuke collega's	8,0	7,8
Ik kan goed met mijn collega's samenwerken	8,1	7,7
Ik ben blij met mijn leidinggevende	7,7	7,5
Mijn leidinggevende helpt mij bij mijn werk	7,3	7,4
Mijn leidinggevende vertelt het mij als er iets verandert op mijn werk	7,4	7,7
Ik mag nieuwe dingen leren op mijn werk	7,1	7,1
Ik vind het leuk om bij <Organisatie> te werken	7,5	7,2

Vershil tussen groepen

Uiteraard is het interessant om te kijken naar verschillen tussen de groepen 'groepsdetachering', 'Individuele detachering', 'beschut binnen' en 'staf en leidinggevende'. Ook maken we een vergelijking met 2021 en noteren daarbij opvallende zaken.

Individueel gedetacheerden meest tevreden

De medewerkers in een individuele detachering zijn over het algemeen meer tevreden dan medewerkers in de groepsdetachering en

beschut binnen. Ze zijn blij met hun werk en vinden het leuk om te gaan werken (beiden een 7,8). Ze scoren een 8,3 op leuke collega's en kunnen goed samenwerken met de directe collega's (8,3). De tevredenheid met de werkplek scoort in vergelijking met de andere groepen ook het hoogst, een 8,1.

Vergeleken met 2021 is er bij nagenoeg alle vragen sprake van een stijging in de score, tot vijf tiende aan toe.

Tabel Vershil tussen groepen

Stelling	Groepsdeta	Individuele detachering	Beschut binnen	Staf/leidinggevende
Ik ben blij met mijn werk	7,8	8,2	7,7	8,2
Ik vind het leuk om te gaan werken	7,8	8,1	7,7	8,1
Ik ben tevreden over de plek waar ik werk (mijn werkplek)	7,8	8,1	7,6	7,1
Ik ben tevreden over de spullen (materialen) waarmee ik werk	7,2	7,6	7,0	6,9
Ik heb leuke collega's	7,9	8,3	8,0	8,5
Ik kan goed met mijn collega's samenwerken	8,0	8,3	8,0	8,4
Ik ben blij met mijn leidinggevende	7,7	8,0	7,7	7,8
Mijn leidinggevende helpt mij bij mijn werk	7,2	7,5	7,3	7,2
Mijn leidinggevende vertelt het mij als er iets verandert op mijn werk	7,4	7,5	7,3	7,5
Ik mag nieuwe dingen leren op mijn werk	6,8	7,3	6,8	7,7
Ik vind het leuk om bij <Organisatie> te werken	7,5	7,3	7,3	8,0

Groepsgedetacheerden wat minder tevreden dan gedetacheerden

De resultaten laten zien dat groepsgedetacheerden in vergelijking met de individueel gedetacheerden over de hele linie wat minder tevreden zijn over het werk, de werkplek, de collega's en de samenwerking. De score op 'Ik mag nieuwe dingen leren op mijn werk' is het laagst (6,8). De waardering voor de leidinggevende is wel vergelijkbaar met de andere groepen. Bekijken we de scores van groepsgedetacheerden op zich dan is de tevredenheid meer dan voldoende, met zelfs een 8 voor de samenwerking met collega's.

Verder zijn ook bij de groepsgedetacheerden geen grote veranderingen ten opzichte van 2021.

Beschut werkenden minst tevreden over het werk

De groep medewerkers van beschut werk is over het algemeen minder blij met het werk en ook de werkplek wordt minder gewaardeerd dan bij de andere groepen, behalve staf en leiding. Ook de score op de vragen over werkmateriaal en leidinggevenden is lager, opnieuw met uitzondering van staf en leiding. Ondanks de lage score in vergelijking met de andere groepen scoort ook beschut nog ruim voldoende tot goed met een 8 voor samenwerking met de collega's.

Ten opzichte van 2021 is de score gemiddeld over alle 11 vragen gelijk gebleven.

Staf en leidinggevenden zijn blij met hun werk en collega's

De hoogste scores, ook in vergelijking met de andere groepen, geven de staf / leidinggevenden aan de collega's. Het minst tevreden zijn zij, in vergelijking met de andere groepen, over de werkplek. Kijken we naar de tevredenheid van de staf / leidinggevenden op alle benchmarkstellingen tezamen dan zijn ze duidelijk tevredener dan de groepsgedetacheerde en beschut medewerkers. Ze scoren net iets minder dan de individueel gedetacheerden.

Vergelijken we de 2022 scores van de staf / leidinggevenden op alle benchmarkstellingen met de scores uit 2021 dan is die licht gestegen. Opvallend is de toename van de score op de drie vragen over leidinggevenden: gezamenlijk gestegen met zeven tiende.

2022 in vergelijking met 2021

In 2021 hadden de staf / leidinggevenden nog de hoogste score. In 2022 zijn dat de individueel gedetacheerden. Beschut binnen scoort in 2022 het laagst, in 2021 waren dat de groepsgedetacheerden.

Tabel Werktevredenheid

Stelling	Groepsdeta	Individuele detachering	Beschut binnen	Staf/leidinggevende
Ik ben blij met mijn werk	7,8	8,2	7,7	8,2
Ik vind het leuk om te gaan werken	7,8	8,1	7,7	8,1

Colofon

Contact

Wilt u meer weten over het MTO-SW? Of wilt u een MTO-SW uitvoeren? Neem dan contact op met de twee door SBCM geselecteerde onderzoeksbureaus, of met SBCM-projectleider Arjan van der Borst:
E: a.vanderborst@caop.nl
M: 06 205 423 58

Dit is een uitgave van SBCM, kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid.

© SBCM, augustus 2023

Coverfoto: Werkzaak Rivierenland

Fotograaf: Annelies van Hul

Bruikleen via: Cedris.

MarketResponse

Irene Klein Bog
Research Consultant
Stationsplein 32
3511 ED Utrecht
T: 033 330 3347
M: 06 287 838 45
E: irene.kleinbog@marketresponse.nl
W: www.marketresponse.nl

Effactory

Leander Bos
adviseur
medewerkersonderzoeken
Singel 126 - 130
1015 AE Amsterdam
T: 020 305 01 02
M: 06 158 878 11
W: www.effactory.nl

SBCM

Postbus 556
2501 CN Den Haag
T 070 376 58 47
E info.sbcm@caop.nl
W www.sbcm.nl
X @SBCMsw
in <https://bit.ly/3tbFcgm>

Over SBCM

Bijdragen aan passend, betaald en duurzaam werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit is de missie van SBCM, Kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid.